

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૧૪૧૫૨/૨૦૧૬

[સી/એસસીએ/૧૪૧૫૨/૨૦૧૬ માં

૦૨/૦૮/૨૦૧૬ તારીખના આદેશની નોંધ પર]

=====

મધર ડેરી...અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

શ્રમ વિભાગના નાયબ કમિશનર અને ૨...સામાવાળાઓ

=====

ઉપસ્થિતિ:

નાણાવતી એસોસીએટ્સ, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ એમ. આર. પી.

સી. ચૌધરી, સામાવાળા (ઓ) નંબર ૩ માટે સંરક્ષક

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. એલ. સોની

તારીખ: ૨૧/૦૮/૨૦૧૬

મૌખિક આદેશ

સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી પી. સી. ચૌધરીએ મૂળ મેટરમાં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૨.૦૮.૨૦૧૬ ના ચુકાદાના પેરેગ્રાફ નં. ૩ માં ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષના રેફરન્સ નંબરનો ઉલ્લેખ રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨/૨૦૦૧ તરીકે ખોટી રીતે થયો હોવાનું દર્શાવતા સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની નોટ રજૂ કરેલ છે. તેમણે દર્શાવેલ છે કે રેફરન્સનો સાચો નંબર રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨૮/૨૦૦૧ છે.

ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, મૂળ મેટરમાં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૨.૦૮.૨૦૧૬ ના ચુકાદાના પેરેગ્રાફ નં. ૩ માં રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨/૨૦૦૧ નોંધવાની આટી ગયેલ ભૂલ સુધારીને રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨૮/૨૦૦૧ તરીકે વાંચવાની રહેશે.

સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સની નોટ તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(સી.એલ. સોની, ન્યાયમૂર્તિ)

ધર્મેન્દ્ર

ગુજરાત હાઇકોર્ટ, અમદાવાદ

સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૧૪૧૫૨/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. એલ. સોની

એસડી/-

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	ના
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	ના
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના

=====

મધર ડેરી...અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

શ્રમ વિભાગના નાયબ કમિશનર અને ૨...સામાવાળાઓ

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર નં. ૧ તરફે નાનાવટી એસોસિએટ્સ, વકીલ તરફે શ્રી કેયુર ડી. ગાંધી,

વડીલ

સામાવાળા નં. ૩ તરફે શ્રી પી. સી. ચૌધરી, કેવેટર

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. એલ. સોની

તારીખ: ૦૨/૦૮/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલ હાલની અરજીના પેરા ૭ માં નીચે મુજબની અરજ કરવામાં આવેલ છે:

> "૭. અહીં ઉપર દર્શાવેલા અને આ અરજીની સુનાવણી વખતે રજૂ કરવામાં આવે તેવા અન્ય કારણોસર, ઉપર જણાવેલ અરજદાર અત્યંત આદરપૂર્વક અરજ કરે છે કે;

> (એ) આપ નામદાર મહેરબાની કરીને મેન્ડેમસની રિટ અને/અથવા સર્ટિયોરેરીની રિટ અને/અથવા સમાન પ્રકૃતિની અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા દિશાનિર્દેશો જારી કરીને સામાવાળા નં. ૧ ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૧.૦૮.૨૦૦૧ નો મૂળ રેફરન્સનો હુકમ કાયદાકીય સત્તા વિનાનો અને સત્તા બહારનો ગેરકાયદેસર હુકમ હોય તેને રદ અને બાતલ કરવા મહેરબાની કરશો;

> (બી) આપ નામદાર મહેરબાની કરીને ન્યાયના હિતમાં રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨૮/૨૦૦૧ માં આંક ૧૭૭ અને આંક ૧૭૮ હેઠળ પ્રેસાઈડિંગ ઓફિસર, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ નં. ૫, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૧૬ નો હુકમ રદ અને બાતલ કરવા સર્ટિયોરેરીની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા મહેરબાની કરશો;

> (સી) આ અરજીના પ્રવેશ, સુનાવણી અને આખરી નિકાલ પેનિંગ હોય ત્યાં સુધી, ન્યાય અને સમન્યાયના હિતમાં રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨૮/૨૦૦૧ માં આંક ૧૭૭ અને આંક ૧૭૮ હેઠળ પ્રેસાઈડિંગ ઓફિસર, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ નં. ૫, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ તારીખ ૧૬.૭.૨૦૧૬ ની અમલબજવણી, અમલીકરણ અને સંચાલન પર મહેરબાની કરીને સ્ટે આપવા મહેરબાની કરશો;

> (ડી) આ અરજીના પ્રવેશ, સુનાવણી અને આખરી નિકાલ પેનિંગ હોય ત્યાં સુધી, રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨૮/૨૦૦૧ ની આગળની કાર્યવાહી પર મહેરબાની કરીને સ્ટે આપવા મહેરબાની કરશો અને

> (ઈ) ન્યાય અને સમન્યાયના હિતમાં યોગ્ય જણાય તેવી અન્ય અને વધુ રાહત(ઓ) આપવા મહેરબાની કરશો."

૨. બીજી અરજ સંબંધે, અરજદારના વકીલ નાનાવટી એસોસિએટ્સ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગાંધીએ વ્યાજબી રીતે જણાવેલ કે સ્પેસિયલ

સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૩૦૫૫/૨૦૧૬ વાળી અરજીમાં આવી સમાન અરજ પર ભાર મુકવામાં આવ્યો ન હોવાથી, બીજી અરજ માટેની હાલની અરજી પર ભાર મુકવામાં આવતો નથી.

૩. અરજીમાં જણાવેલ હકીકતો પરથી જણાય છે કે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧.૯.૨૦૦૧ ના હુકમ દ્વારા, તેમાં દર્શાવેલ રેફરન્સની શરતો પર નિર્ણયિત માટે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ ("સદર ટ્રિબ્યુનલ") ને વિવાદ રીફર કરવામાં આવ્યો છે. સદર હુકમના આધારે સદર રેફરન્સ સદર ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૧૨૮/૨૦૦૧ તરીકે નોંધાયેલ છે. અરજીમાં દાવો કર્યા મુજબ, યુનિયને સ્ટેટમેન્ટ ઓફ કલેમ ફાઇલ કરેલ અને સદર સ્ટેટમેન્ટ ઓફ કલેમના જવાબમાં અરજદારે પોતાનું લેખિત સ્ટેટમેન્ટ ફાઇલ કરેલ અને બંને પક્ષો દ્વારા પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા છે. કાર્યવાહી હવે દલીલોના તબક્કે છે જ્યાં અરજદારે પોતાની લેખિત દલીલો રજૂ કરવાની થાય છે. આ તબક્કે અરજદારે સદર અધિનિયમની બીજી અનુસૂચિની આઈટમ નં. ૩ માં દર્શાવેલ મેટરના સંબંધમાં મેટર રીફર કરવાની ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર પાસે સત્તા ન હતી તેવા કારણોસર સદર ટ્રિબ્યુનલના ક્ષેત્રાધિકાર અંગેનો પ્રાથમિક મુદ્દો ઉપસ્થિત કરતી આંક ૧૭૭ અને ૧૭૮ ની અરજી દાખલ કરી હતી. આવી અરજીઓ સદર ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી છે જેની સામે, અરજદાર દ્વારા ઉપર ઉલ્લેખિત અરજી દાખલ કરવામાં આવી

હતી જે અરજદારની વિનંતી પર એવા અવલોકન સાથે ભાર મૂક્યા વિના નિકાલ કરવામાં આવી હતી કે આંક ૧૭૭ અને ૧૭૮ ની અરજીઓનો નિર્ણય કરતી વખતે સદર ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જે પણ અવલોકનો કરવામાં આવ્યા હોય, તે જ્યારે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા સદર ટ્રિબ્યુનલને નિર્ણયન માટે વિવાદ રીફર કરવાના હુકમને પડકારવામાં આવે ત્યારે અરજદારના માર્ગમાં આવશે નહીં. ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર પાસે ૨૧ એપ્રિલ, ૧૯૮૨ ના રોજની નોટિફિકેશન હેઠળ વિવાદ રીફર કરવાની વૈધાનિક સત્તા ન હતી તેવા કારણોસર ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા સદર ટ્રિબ્યુનલને વિવાદ રીફર કરવાના હુકમને પડકારવા માટે હવે હાલની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

૪. અરજદાર તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગાંધીએ રજૂઆત કરી કે સદર રેફરન્સ સ્પષ્ટપણે સદર અધિનિયમની બીજી અનુસૂચિની આઈટમ ૩ ની અંદર આવે છે અને ૨૧ એપ્રિલ, ૧૯૮૨ ના રોજની નોટિફિકેશન, જેની નકલ પાના ૪૭ પર મૂકવામાં આવી છે, તે મુજબ ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર પાસે સદર ટ્રિબ્યુનલને રેફરન્સની શરતો માટે વિવાદ રીફર કરવાની કોઈ સત્તા કે વૈધાનિક સત્તા ન હતી. શ્રી ગાંધીએ રજૂઆત કરી કે જે તારીખે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો તે તારીખે, તારીખ ૧૮.૮.૨૦૦૧ ની નોટિફિકેશન અમલમાં હતી જે હેઠળ કમિશનર ઓફ લેબરને બીજી અનુસૂચિની આઈટમ -૩ હેઠળ આવરી લેવાયેલી મેટર્સ માટે વિવાદ રીફર કરવાની સત્તા

આપવામાં આવી હતી. શ્રી ગાંધીએ રજૂઆત કરી કે સદર ટ્રિબ્યુનલને નિર્ણાયન માટે વિવાદ રીફર કરવા અંગે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરની સત્તા અને ક્ષેત્રાધિકાર વિશેનો આ એક વિશુદ્ધ પ્રશ્ન છે અને ક્ષેત્રાધિકાર અંગેનો આવો મુદ્દો કાયદાનો વિશુદ્ધ પ્રશ્ન છે જે કોઈપણ સમયે ઉપસ્થિત કરી શકાય છે. તેમણે (૨૦૧૦) ૯ એસ.સી.સી. ૧૫૭ માં રિપોર્ટ થયેલ ગ્રેટર મોહાલી એરિયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય વિરુદ્ધ મંજુ જૈન અને અન્ય, (૨૦૧૫) ૭ એસ.સી.સી. ૫૬૧ માં રિપોર્ટ થયેલ એરિયાન ઓગકિમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ વાયથ એમ્પ્લોઇઝ યુનિયન અને અન્ય, (૧૯૭૬) (૨) એસ.સી.સી. ૧૫૨ માં રિપોર્ટ થયેલ ગુરુચરણ સિંહ વિરુદ્ધ કમલા સિંહ અને અન્ય ના કેસમાં આપેલા ચૂકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે.

૫. કેવેટર – સામાવાળા નં. ૩ માટે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌધરીએ રજૂઆત કરી કે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના હુકમને પડકાર અરજદાર દ્વારા ૧૫ વર્ષના લાંબા સમયગાળા પછી કરવામાં આવ્યો છે. શ્રી ચૌધરીએ રજૂઆત કરી કે અરજદાર પુરાવા આપવાના તબક્કા સુધી સદર રેફરન્સની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધા પછી ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળની હાલની અરજ સાથે આવ્યા છે. શ્રી ચૌધરીએ રજૂઆત કરી કે બંને પક્ષોના પુરાવા પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના હુકમને ન પડકારવાના અરજદારના આચરણાત્મક વર્તન અને લાંબા વિલંબને ધ્યાનમાં લેતા તે હકજતો

(વેવર) કર્યા સમાન ગણાશે અને તેથી અરજદારને ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ આ અદાલતના અસાધારણ ક્ષેત્રાધિકારનો આશરો લઈને ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા કરવામાં આવેલા રેફરન્સના હુકમને પડકારવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. શ્રી ચૌધરીએ રજૂઆત કરી કે ગમે તે સ્થિતિમાં, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર પાસે સદર ટ્રિબ્યુનલને નિર્ણાયન માટે વિવાદ રીફર કરવાની વૈધાનિક સત્તા નથી તેમ કહેવું સાચું નથી. તેમણે રજૂઆત કરી કે વર્ષ ૧૯૮૨ ની નોટિફિકેશન, જે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરને રેફરન્સની શરતોમાં સમાવિષ્ટ મેટર્સ માટે વિવાદ રીફર કરવાની સત્તા આપે છે, તેને વર્ષ ૨૦૦૧ માં જારી કરાયેલ તદ્દંતરની નોટિફિકેશન દ્વારા રદ કરવામાં આવી નથી કે છીનવી લેવામાં આવી નથી અને, તેથી પણ, એવું કહી શકાય નહીં કે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર પાસે સદર ટ્રિબ્યુનલને વિવાદ રીફર કરવાની સત્તા કે ક્ષેત્રાધિકાર નથી.

૬. બંને પક્ષના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અદાલતને જણાય છે કે રેફરન્સની શરતોમાં સમાવિષ્ટ મેટર્સ માટે સદર ટ્રિબ્યુનલને વિવાદ રીફર કરવાની ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરની વૈધાનિક સત્તા પર હાલના અરજદાર દ્વારા આશરે ૧૫ વર્ષના લાંબા સમયગાળા પછી પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો છે. અરજદારે પોતે જણાવ્યા મુજબ, સદર ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષનો રેફરન્સ બંને પક્ષોના પુરાવા નોંધવાના તબક્કા સુધી આગળ વધ્યો હતો અને તે હવે અરજદાર દ્વારા લેખિત

દલીલો ફાઈલ કરવાના તબક્કે છે. ૧૫ વર્ષના આ સમયગાળા દરમિયાન, અરજદારે સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા સબમિટ કરાયેલા સ્ટેટમેન્ટ ઓફ કલેમ સામે લેખિત સ્ટેટમેન્ટ આપીને જ નહીં પરંતુ પુરાવા રજૂ કરીને પણ સદર રેફરન્સની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો હતો. હવે જ્યારે સદર રેફરન્સની કાર્યવાહી લગભગ તેના આખરી તબક્કે પહોંચી ગઈ છે, ત્યારે આંક ૧૭૭ અને ૧૭૮ ની અરજીઓ રજૂ કરીને સદર ટ્રિબ્યુનલના ક્ષેત્રાધિકારને પડકારવાનો પ્રથમ પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો, જે ઉપર જણાવ્યા મુજબ, સદર ટ્રિબ્યુનલે ફગાવી દીધી હતી અને આ અદાલત સમક્ષ પણ સદર પડકાર સામે અરજી પર ભાર મુકવામાં આવ્યો ન હતો. જોકે, એવી માન્યતા હેઠળ કે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરની વૈધાનિક સત્તા કે ક્ષેત્રાધિકાર અંગેનો મુદ્દો કાયદાનો વિશુદ્ધ પ્રશ્ન છે જે કેસની હકીકતોને ધ્યાનમાં લીધા વિના કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે ઉપસ્થિત કરી શકાય છે, નિર્ણયન માટે વિવાદ રીફર કરતા ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના હુકમને અરજદાર દ્વારા ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ આ અદાલતના ક્ષેત્રાધિકારનો આશરો લઈને પડકારવામાં આવ્યો છે.

૭. શ્રી ગાંધી દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ ગ્રેટર મોહાલી એરિયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા ૨૬ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

> "૨૬. સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા પ્રથમ વખત હાઈકોર્ટ સમક્ષ એલોટમેન્ટ લેટર ન મળવાની દલીલ ઉપસ્થિત કરવામાં આવી હતી. જો તે સાચું છે તેમ માની લેવામાં આવે તો પણ, પ્રશ્ન એ થાય છે કે શું હકીકતો પર આવી નવી દલીલ રિટ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરી શકાય. એ સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે કાયદાનો વિશુદ્ધ પ્રશ્ન કાર્યવાહીના કોઈપણ સમયે ઉપસ્થિત કરી શકાય છે પરંતુ હકીકતનો પ્રશ્ન કે જેમાં તપાસ અને પૂછપરછની જરૂર હોય, અને જેના માટે નીચલી કોર્ટ કે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પક્ષકાર દ્વારા કોઈ હકીકતલક્ષી પાચો નાખવામાં આવ્યો ન હોય, તેને રિટ અરજીમાં રજૂ કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. જો રિટ કોર્ટ અમુક મજબૂર કરાગત સંજોગોના કારણે નવી હકીકતલક્ષી દલીલ ગ્રાહ્ય રાખવા ઇચ્છતી હોય તો અદાલતે સામાપક્ષને તેનું ખંડન કરવાની અને તેના રજૂઆતોને સમર્થન આપવા માટે પુરાવા રજૂ કરવાની યોગ્ય તક આપવી જ જોઈએ. આમ, હાઈકોર્ટ માટે હકીકતો પરના નવા કેસ અથવા હકીકત અને કાયદાના મિશ્ર પ્રશ્ન પર વિચાર કરવો પરવાનગીપાત્ર નથી જે નીચલી કોર્ટ કે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પક્ષકારોનો કેસ ન હતો. [જુઓ સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. વિ. ડૉ. અનુપમ ગુપ્તા; રામ કુમાર અગ્રવાલ અને અન્ય વિ. થાવર દાસ; વસંત વિશ્વનાથન અને અન્ય વિ. વી.કે. એલાયલવાર; અનુપ કુમાર કુંડુ વિ. સુદીપ ચરણ ચક્રવર્તી; તિરુપતિ જૂટ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ (પી) લિમિટેડ વિ. સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બંગાળ અને સંઘવી રિશંડિશનર્સ (પી) લિમિટેડ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા.]"

અદાલતને જણાય છે કે ઉપરોક્ત અવલોકનો કેસની હકીકતોમાં અરજદાર માટે કોઈપણ રીતે ઉપયોગી થશે નહીં.

૮. શ્રી ગાંધી દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ એરિયાન ઓગકિમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) ના કેસની મેટરના સંબંધમાં, અદાલતને જણાય છે કે વિવાદ રીફર ન કરવાના ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના હુકમ સામે પડકાર છે જ્યાં હાલના કેસની હકીકતોથી વિપરીત, સદર રેફરન્સની કાર્યવાહી થઈ ન હતી. સદર કેસમાં, સમધાન અધિકારી દ્વારા નિષ્ફળતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યા પછી, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરે પક્ષકારો વચ્ચે કોઈ ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં ન હોવાના કારણોસર રેફરન્સનો હુકમ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. હાઇકોર્ટે પોતાની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના હુકમને રદ કર્યો હતો અને ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરને નિર્ણાયન માટે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલને રેફરન્સનો હુકમ કરવાનો હુકમ કર્યો હતો. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત ચૂકાદાના પેરા ૩૭ માં નીચે મુજબ અવલોકન કરીને હાઇકોર્ટના હુકમને સેટ એસાઇડ કર્યો ન હતો:

> "ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલને અસ્તિત્વમાં રહેલા ઔદ્યોગિક વિવાદના રેફરન્સનો હુકમ કરવાનો ઇનકાર કરવાનો હુકમ કાયદાની દ્રષ્ટિએ ખરાબ છે, અને તેણે યોગ્ય રીતે રાજ્ય સરકાર અને ડેપ્યુટી

કમિશનર ઓફ લેબરને એ કારણસર મેન્ડેમસની રિટ જારી કરી છે કે નોકરીદાતા કેટલાક વર્ષોથી હાઇકોર્ટ સમક્ષ મેટર અંગે મુકદ્દમાબાજી કરી રહ્યા છે અને હાઇકોર્ટે, રેકૉર્ડ પરની રજૂઆતો અને પુરાવાના આધારે, એવું અનુભવ્યું હોવું જોઈએ કે પક્ષકારો દ્વારા દાવો કરવામાં આવેલા હકીકતના વિવાદિત પ્રશ્નો ઈન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વિવાદના અસરકારક નિર્ણયનની માંગ કરે છે. તેથી, ડેપ્યુટી લેબર કમિશનર દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરાયેલ રાજ્ય સરકારને હાઇકોર્ટ દ્વારા જારી કરાયેલ મેન્ડેમસના હુકમને સેટ એસાઈડ કરવાનું કોઈ કારણ અમને જણાતું નથી."

જોકે, પેરા ૪૧ અને ૪૨ માં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે હાઇકોર્ટના હુકમના કાર્યાત્મક ભાગમાં નીચે મુજબ અમુક સુધારા પૂરા પાડ્યા છે:

> "૪૧. તેથી, અમારા વિચારિત મતે હાઇકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ તદ્દન કાયદેસર અને માન્ય છે અને હાઇકોર્ટના હુકમના કાર્યાત્મક ભાગમાં અમુક સુધારા સિવાય, એટલે કે ડેપ્યુટી લેબર કમિશનર દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરાયેલ રાજ્ય સરકારને આપવામાં આવેલ દિશાનિર્દેશના સંબંધમાં જે ઉપર દર્શાવેલ નોટિફિકેશન મુજબ નથી, તે સિવાય આ અદાલત દ્વારા તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર નથી. સદર દિશાનિર્દેશ એડિશનલ લેબર કમિશનરને (તારીખ ૦૮.૦૮.૨૦૦૩ ની નોટિફિકેશન મુજબ)

આ હુકમની નકલ મળ્યાની તારીખથી છ સપ્તાહની અંદર ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલને રેફરન્સનો હુકમ કરવા માટે આપવાનો રહે છે કારણ કે હાલના અપીલકર્તા-કંપની અને સામાવાળા નં. ૩ ના કારણે સદર મેટર રેફરન્સ કરવાના તબક્કે જ કેટલાક વર્ષોથી પેન્ડિંગ છે.

> જરૂર. તેથી, અમે રાજ્ય સરકારને તેના પ્રતિનિધિ, એડિશનલ કમિશનર ઓફ લેબર દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામેલ, આ ચુકાદાની નકલ મળ્યાની તારીખથી છ સપ્તાહની અંદર સક્ષમ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલને રેફરન્સનો હુકમ કરવાનો દિશાનિર્દેશ જારી કરીએ છીએ. અમે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલને બંને પક્ષકારોને તક આપ્યા પછી સદર રેફરન્સનો હુકમ મળ્યાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર કેસનો નિર્ણય કરવા અને યોગ્ય એવોર્ડ પસાર કરવા વધુ દિશાનિર્દેશ આપીએ છીએ."

૯. એ નોંધવાની જરૂર છે કે સદર કેસમાં, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરની નોટિફિકેશનને બહુ વિલંબ વિના હાઈકોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવી હતી. તેથી, સદર કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો હાલના કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં.

૧૦. ત્યારબાદ, શ્રી ગાંધીએ તેમની દલીલ પર ભાર મૂકવા માટે ગુરુચરણ સિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો કે કેસના મૂળ સુધી જતો અને અવિવાદિત અથવા સાબિત થયેલી

હકીકતો પર આધારિત કાયદાનો વિશુદ્ધ પ્રશ્ન આખરી અદાલત સમક્ષ પણ ઉપસ્થિત કરી શકાય છે, શરતે કે સામાપક્ષને અચાનક આંચકો ન લાગે અથવા અન્યથા અન્યાયી રીતે પૂર્વગ્રહ ન થાય. આ ચુકાદો ક્યાંય એવું ઠરાવતો નથી કે વિલંબ અને પક્ષકારના આચરણાત્મક વર્તનના પાસાને અવગણવાનો છે. અવિવાદિત હકીકત પર આધારિત કાયદાનો મુદ્દો આખરી અદાલત સમક્ષ ઉપસ્થિત કરી શકાય છે. જોકે, જો કોઈ પક્ષકારે પોતાના આચરણાત્મક વર્તન દ્વારા મૂળ સત્તાધિકારી સમક્ષની કાર્યવાહીને ખૂબ લાંબા સમય સુધી ચાલવા દીધી હોય અને લાંબા સમય સુધી આવી કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો હોય, તો કાર્યવાહીના અંતે અચાનક જાગીને તે સત્તાધિકારીની વૈધાનિક સત્તાને પડકારે જેના હુકમના આધારે કાર્યવાહી લાંબા સમયથી ચાલી રહી છે, તો આવા મોડા તબક્કે તેના વાંધાને ગ્રાહ્ય રાખી શકાય નહીં કારણ કે તેણે હુકમ કરવામાં સંમતિ આપી હોવાનું અને હુકમને પડકારવાના તેના અધિકારનો ત્યાગ (વેવ) કર્યો હોવાનું કહી શકાય. ચુ.પી. જલ નિગમ અને અન્ય વિરુદ્ધ જસવંત સિંહ અને અન્ય, જે (૨૦૦૬) ૧૧ એસ.સી.સી. ૪૬૪ માં રિપોર્ટ થયેલ છે, ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા ૬, ૧૨ અને ૧૩ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું છે:

> "૬. વિલંબ અને વિલંબિતતા (લેચેસ) ના પ્રશ્નની આ અદાલત દ્વારા નિર્ણયોની શ્રેણીમાં તપાસ કરવામાં આવી છે અને ભારતના સંવિધાનના

અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ મર્જ્યાત રાહત આપવા માટે વિલંબિતતા અને વિલંબને એક મહત્વપૂર્ણ પરિબળ ગણવામાં આવ્યો છે. જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ જે પોતાના અધિકારો પ્રત્યે જાગૃત નથી અને પરિસ્થિતિને સ્વીકારી લે છે (એક્ટિવયસ), શું તેની રિટ અરજી બે વર્ષ પછી એવા કારણોસર સાંભળી શકાય કે તેને પણ તેવી જ રાહત આપવી જોઈએ જે તેના અધિકારો પ્રત્યે જાગૃત હોય તેવી સમાન સ્થિતિ ધરાવતી વ્યક્તિને આપવામાં આવી હતી અને જેણે તેની નિવૃત્તિને પડકારી હતી જે ૫૮ વર્ષની ઉંમરે પહોંચવા પર કરવામાં આવી હોવાનું કહેવાયું હતું. અમને એક ચાર્ટ આપવામાં આવ્યો છે જેમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે નિગમના કર્મચારીઓ દ્વારા તેમની નિવૃત્તિ પહેલા આશરે ૯ રિટ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં તેમની નિવૃત્તિ ૩૦.૬.૨૦૦૫ થી ૩૧.૭.૨૦૦૫ ની વચ્ચે ક્યાંક હતી. બે રિટ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં વચગાળાના હુકમની કોઈ રાહત પસાર કરવામાં આવી ન હતી. તેમને વચગાળાનો હુકમ આપવામાં આવ્યો હતો. તે પછી રિટ અરજીઓનો સિલસિલો શરૂ થયો જેમાં ૨૦૦૧, ૨૦૦૨, ૨૦૦૩, ૨૦૦૪ અને ૨૦૦૫ ના વર્ષોમાં નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓ, તેમની નિવૃત્તિના લાંબા સમય પછી ૨૦૦૫ અને ૨૦૦૬ માં રિટ અરજીઓ દાખલ કરવા માટે જાગ્યા. શું આવી વ્યક્તિઓને સમાન રાહત આપવી જોઈએ કે નહીં?

> ૧૨. કાયદાનું નિવેદન હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઇંગ્લેન્ડ, પેરા ૯૧૧ પાના ૩૯૫ માં પણ નીચે મુજબ સંક્ષિપ્ત કરવામાં આવ્યું છે:

> '૧૧ વિલંબિતતા (લેયેસ) જેટલો વિલંબ થયો છે કે કેમ તે નક્કી કરવામાં,

ધ્યાનમાં લેવાના મુખ્ય મુદ્દાઓ છે:

> (૧) દાવાઈચ્છુક તરફથી સંમતિ (એકિવયસન્સ) અને

> (૨) પ્રતિવાદી તરફથી થયેલ સ્થિતિમાં કોઈ ફેરફાર.

> આ અર્થમાં સંમતિ (એકિવયસન્સ) નો અર્થ અધિકારના ભંગની પ્રક્રિયા ચાલુ હોય ત્યારે મૌન રહેવું એવો થતો નથી, પરંતુ ભંગ પૂર્ણ થયા પછી અને દાવાઈચ્છુક તેનાથી માહિતગાર થયા પછીની સંમતિ છે. દાવાઈચ્છુકને એવો ઉપાય આપવો અન્યાયી છે જ્યાં, તેના આચરણાત્મક વર્તન દ્વારા, તેણે એવું કર્યું છે જેને વાજબી રીતે તેના ત્યાગ (વેવર) સમાન ગણી શકાય; અથવા જ્યાં તેના આચરણાત્મક વર્તન અને ઉપેક્ષા દ્વારા, ઉપાયનો ત્યાગ ન કરવા છતાં, તેણે બીજા પક્ષને એવી સ્થિતિમાં મૂકી દીધો છે જેમાં જો પાછળથી ઉપાયનો દાવો કરવામાં આવે તો તેને મૂકવો વાજબી રહેશે નહીં. આવા કિસ્સાઓમાં સમય વિતી જવો અને વિલંબ સૌથી વધુ મહત્વપૂર્ણ છે. આ બાબતો પર વિલંબિતતાનો સિદ્ધાંત આધારિત છે.'

> ૧૩. ઉપર મુજબ સંક્ષિપ્ત કરાયેલા કાયદાના નિવેદનને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા દોષિત છે કારણ કે સામાવાળાએ નિવૃત્તિ સ્વીકારવામાં સંમતિ આપી હતી અને તેને સમયસર પડકારી ન હતી. જો તેઓ પૂરતા પ્રમાણમાં જાગૃત હોત, તો તેઓ રિટ અરજીઓ દાખલ કરી શક્યા હોત જેમ કે અન્ય લોકોએ આ મેટરમાં કર્યું હતું. તેથી, જ્યારે પણ એવું જણાય કે દાવાઈચ્છુકોએ સમય ગુમાવ્યો છે અથવા સમય વેડફ્યો છે અને રિટ અરજીઓ દાખલ કરવા માટે સમયસર

પ્રસંગોચિત જાગ્યા નથી, ત્યારે આવા કિસ્સાઓમાં, અદાલતે હોદ્દેદારને રાહત આપવામાં ખૂબ ધીમા હોવું જોઈએ. બીજું, હોદ્દેદાર તરફથી સંમતિ કે ત્યાગ (વેવર) ના પ્રશ્નને પણ ધ્યાનમાં લેવો પડશે કે જો રાહત આપવામાં આવે તો શું અન્ય પક્ષકારોને પૂર્વગ્રહ થવાનો છે. હાલના કેસમાં, જો સામાવાળાએ સદર અધિનિયમના નિયમોનું ઉલ્લંઘન હોવા તરીકે તેમની નિવૃત્તિને પડકારી હોત, તો કદાચ નિગમે જવાબદારી પૂરી કરવા માટે ભંડોળ એકત્ર કરવા માટે યોગ્ય પગલાં લીધા હોત પરંતુ પોતાના અધિકારોનો દાવો ન કરીને સામાવાળાએ સમય પસાર થવા દીધો છે અને બે વર્ષ વિત્યા પછી, તેમણે બે વર્ષ માટે લાભનો દાવો કરતી રિટ અરજીઓ દાખલ કરી છે. તેના માટે ચોક્કસપણે નિગમે ભંડોળ એકત્ર કરવાની જરૂર પડશે જેની નિગમના નાણાકીય સંચાલન પર ગંભીર નાણાકીય અસરો પડશે. જ્યારે તેઓ પોતે ત્યાગ (વેવર) અને સંમતિ માટે દોષિત હોય ત્યારે અદાલતે આવી વ્યક્તિઓની વહારે શા માટે આવવું જોઈએ?"

૧૧. કૃષ્ણાડેવી માલચંદ કમાઠિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ બોમ્બે એન્વાયર્નમેન્ટલ એક્શન ગ્રુપ અને અન્ય, જે (૨૦૧૧) ૩ એસ.સી.સી. ૩૬૩ માં રિપોર્ટ થયેલ છે, ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા ૧૬ થી ૧૮ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું છે:

> "૧૬. એ સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે જો કોઈ હુકમ શૂન્ય (વોઈડ) હોય તો

પણ, તેને સક્ષમ મંચ દ્વારા તેવો જાહેર કરાવવાની જરૂર પડે છે અને માત્ર પોતાના અભિપ્રાય મુજબ હુકમ શૂન્ય હોવાના કારણે કોઈ વ્યક્તિ માટે તેને અવગણવાની પરવાનગી નથી. સ્ટેટ ઓફ કેરળ વિ. એમ.કે. કુંહીકન્નન નામ્બિયાર મંજેરી માનિકોથ નડુવિલ (મૃત્યુ પામેલ) અને અન્ય, ડબ્લ્યુબ્લ્યુ એમ. બગાસરવાલા અને અન્ય વિ. હિંદ રબર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ પ્રા. લિમિટેડ વગેરે, એમ. મીનાક્ષી અને અન્ય વિ. મેતાદિન અગ્રવાલ (મૃત્યુ પામેલ) વારસદારો દ્વારા અને અન્ય; અને સ્નેહ ગુપ્તા વિ. દેવી સરૂપ અને અન્ય ના કેસમાં આ અદાલતે ઠરાવ્યું કે હુકમ માન્ય છે કે શૂન્ય, તે પક્ષકારો દ્વારા નક્કી કરી શકાય નહીં. આવા હુકમને સેટ એસાઈડ કરવા માટે, શૂન્ય હોય તો પણ, પક્ષકારે યોગ્ય મંચનો આશરો લેવો પડે છે.

> ૧૭. સ્ટેટ ઓફ પંજાબ અને અન્ય વિ. ગુરદેવ સિંહ, અશોક કુમાર ના કેસમાં આ અદાલતે ઠરાવ્યું કે હુકમની અમાન્યતાથી નારાજ પક્ષકારે તેની સામેનો હુકમ નિષ્પ્રભાવ છે અને તેથી, તેના પર બંધનકર્તા નથી તેવી જાહેરાતની રાહત માટે અદાલતનો આશરો લેવો પડે છે. સદર કેસનો નિર્ણય કરતી વખતે, આ અદાલતે સ્મિથ વિ. ઈસ્ટ ઈલોર રૂરલ ડિસ્ટ્રિક્ટ કાઉન્સિલ ના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં લોર્ડ રેડકિલફે અવલોકન કર્યું હતું: (એ.સી. પાના ૭૬૯-૭૯)

> 'કોઈ હુકમ, જો શુદ્ધ દાનતથી કરવામાં આવ્યો ન હોય તો પણ, તે કાનૂની પરિણામો આપવા માટે સક્ષમ કૃત્ય છે. તે તેના કપાળ પર અમાન્યતાની કોઈ છાપ ધરાવતું નથી. જ્યાં સુધી અમાન્યતાનું કારણ સ્થાપિત કરવા અને તેને રદ

કરવા અથવા અન્યથા રદબાતલ કરવા માટે કાયદા હેઠળ જરૂરી કાર્યવાહી કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, તે સૌથી દોષરહિત હુકમોની જેમ તેના દેખીતા હેતુ માટે અસરકારક રહેશે.'

> ૧૮. સુલતાન સાદિક વિ. સંજય રાજ સુબ્બા અને અન્ય ના કેસમાં આ અદાલતે સમાન વલણ અપનાવતા અવલોકન કર્યું હતું કે એકવાર અદાલત દ્વારા કોઈ હુકમને અસ્તિત્વહીન જાહેર કરવામાં આવે તે પછી જ શૂન્યતાનો ચુકાદો સર્વત્ર લાગુ થશે એટલે કે સંબંધિત દરેક વ્યક્તિની તરફેણમાં અને વિરુદ્ધમાં. આવી જાહેરાત પરવાનગીપાત્ર છે જો અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવે છે કે હુકમના કર્તા પાસે જન્મજાત ક્ષેત્રાધિકાર/વૈધાનિક સત્તાનો અભાવ છે અને તેથી, તે એવા નિષ્કર્ષ પર આવે છે કે હુકમ સ્પષ્ટ અને અસ્પષ્ટ અમાન્યતાથી પીડાય છે.

> ૧૯. આમ, ઉપરોક્ત બાબતો પરથી એ ફલિત થાય છે કે જો હુકમ/નોટિફિકેશન શૂન્ય/રદબાતલ કરવા યોગ્ય હોય તો પણ, તેનાથી નારાજ પક્ષકાર એવું નક્કી કરી શકતો નથી કે સદર હુકમ/નોટિફિકેશન તેના પર બંધનકર્તા નથી. તેણે આવી જાહેરાત માગવા માટે અદાલતનો આશરો લેવો પડે છે. હુકમ કાલ્પનિક રીતે શૂન્ય હોઈ શકે છે અને આપેલ સંજોગોમાં અદાલત સમક્ષ તેની અમાન્યતાને પડકારવામાં આવે તો પણ, અદાલત અરજદારની સ્થિતિ અથવા વિલંબના આધારે અથવા ત્યાગ (વેવર) ના સિદ્ધાંત અથવા અન્ય કોઈ કાનૂની કારણોસર તેને રદ કરવાનો ઇનકાર કરી શકે છે. હુકમ એક

હેતુ માટે અથવા એક વ્યક્તિ માટે શૂન્ય હોઈ શકે છે, તે બીજા હેતુ માટે અથવા બીજી વ્યક્તિ માટે તેવો ન પણ હોય."

૧૨. શ્રી ચૌધરીએ રજૂઆત કરી કે રેફરન્સની શરતોને ધ્યાનમાં લેતા, સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે ૨૧ એપ્રિલ, ૧૯૮૨ ના રોજની નોટિફિકેશનના આધારે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબર પાસે વૈધાનિક સત્તા હતી અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૮.૮.૨૦૦૧ ની તદ્દંતરની નોટિફિકેશન દ્વારા ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરની સત્તાઓ છીનવી લેવામાં આવી નથી પરંતુ આવી નોટિફિકેશન દ્વારા, વર્ષ ૧૯૮૨ ની નોટિફિકેશન હેઠળ ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરને ઉપલબ્ધ આવી સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે લેબર કમિશનરને પણ સત્તા આપવામાં આવી છે, તેથી, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરને સત્તા આપતી મૂળ નોટિફિકેશન કાયમ રહે છે. જોકે, અદાલત જ્યારે વિલંબના પાસા અને અરજદારના આચરણાત્મક વર્તનના આધારે વાદગ્રસ્ત નોટિફિકેશન સામેના પડકારનો સ્વીકાર કરતી નથી ત્યારે મેટરના આવા પાસાઓ પર જવાની જરૂર નથી.

૧૩. ઉપરોક્ત બાબતોના પ્રકાશમાં અને ૧૫ વર્ષનો સમય વિતી ગયો હોવાનું ધ્યાનમાં લેતા જે દરમિયાન રેફરન્સની કાર્યવાહી અરજદાર દ્વારા દલીલો આપવાના તબક્કે પહોંચી હતી અને રેફરન્સની કાર્યવાહીમાં ભાગ લેવાના

અરજદારના આચરણાત્મક વર્તનને ધ્યાનમાં લેતા જે સદર ટ્રિબ્યુનલને નિર્ણયન માટે વિવાદ રીફર કરવાના ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના હુકમમાં સંમતિ આપવા સમાન છે અને રેફરન્સ કરવાની નોટિફિકેશનને પડકારવાના તેના અધિકારના ત્યાગ (વેવર) સમાન પણ છે, અદાલતને જણાય છે કે ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ લેબરના વાદગ્રસ્ત હુકમ સામે અરજદાર દ્વારા કરાયેલા પડકારને ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ / ૨૨૭ હેઠળની સત્તાના ઉપયોગમાં ગ્રાહ્ય રાખી શકાય નહીં.

૧૪. ઉપર દર્શાવેલા કારણોસર, અરજી ફગાવી દેવામાં આવે છે.

એસ.ડી./ –

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. એલ. સોની)

એ.એન.વ્યાસ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.